

Bewandel eens de koninklijke weg

Bij onoverbrugbare problemen met de fiscus zit er weinig anders op dan naar de rechter te stappen. Ruim 6.000 mensen doen dat jaarlijks. Toch zijn er soms betere manieren om de zaak aan te pakken.

Deze week vierden de fiscale rechters het vijftigjarig bestaan van de belastingrechtspraak. Ze kwamen sober bij elkaar voor een symposium over een technisch-juridisch onderwerp dat de rest van Nederland niet bezighoudt. Het is de belastingrechtspraak ten voeten uit.

Teruggetrokken werk achter gesloten deuren. Weinig zaken zijn in Nederland zo privé als onze portemonnee. Een aspect dat prinses Máxima nog moet zijn ontgaan. Maar het koninklijk huis geniet dan ook vergaande belastingvrijstellingen. Het gaat om oeroude tradities waar u trouwens ook uw voordeel mee kunt doen; daarover straks meer.

De gang door de belastingrechtspraak begint bij een rechtbank. Die eerste fase kost maar een paar tientjes en u heeft geen advocaat of belastingadviseur nodig. Toch is zo'n solistisch optreden zelden verstandig, daarvoor is het belastingrecht te ingewikkeld. Hoewel de procedure tamelijk informeel is, zijn de termijnen kort en strikt. U moet binnen zes weken nadat de inspecteur uw bezwaren heeft afgewezen, een beroepschrift indienen.

Op de website van de rechtspraak wordt alles goed toegelicht. De rechter doet een uitspraak waar beide partijen aan zijn gebonden. Het heeft evenwel geen zin naar de rechter te stappen als u verontwaardigd bent over de behandeling op het belastingkantoor of als u meent dat de wet niet redelijk is. De rechter bekijkt alleen de rechtmatigheid van de belastingaanslag. Kortom: is de wet goed toegepast?

De nationale ombudsman kan het gedrag van de Belastingdienst beoordelen; hij houdt zich verre van oordelen over de toepassing van de wet. Een ombudsmanprocedure is veel informeler dan die bij de rechter, kost helemaal niets en de termijnen zijn ruim. De afwikkeling verloopt doorgaans schriftelijk. De ombudsman doet geen uitspraak zoals een rechter. Hij werkt aan een oplossing van de klachten en geeft de fiscus soms een gevoelige tik op de vingers. De hele procedure staat uitgebreid beschreven op de website van de ombudsman. Ombudsman Alex Brenninkmeijer doet zijn werk in het openbaar en naar algemene tevredenheid. Hij ontving vorig jaar 3.000 fiscale klachten.

Een verzoekschrift bij de Tweede Kamer is een alternatief voor een ombudsmanprocedure. U kunt maar één van beide wegen

bewandelen. Een speciale Kamercommissie onderzoekt of een klacht over het door de Belastingdienst in een individueel geval gevoerde beleid juist is, kortom ze beoordeelt de manier waarop de Belastingdienst zijn taak vervult. De afwikkeling verloopt bijna altijd schriftelijk. De commissie doet een soort uitspraak. Meestal concludeert ze dat de Belastingdienst zijn werk goed heeft gedaan.

In andere gevallen zorgt de commissie er in een rechtstreeks ondershands contact met de staatssecretaris van Financiën voor dat missers worden rechtgezet. De procedure kost u niets en de contacten verlopen informeel. De Kamer moedigt het indienen van beroepschriften niet aan. Ze geeft er nauwelijks informatie over en dit jaar is zelfs op het nippertje voorkomen dat de commissie uit bezuinigingsoverwegingen haar werk moest staken.

Minder dan 200 mensen weten

FISCALITEITEN

jaarlijks in belastingzaken hun weg naar de commissie te vinden hoewel zo goede oplossingen worden bereikt. Een tip voor degenen die echt ruime aandacht voor hun zaak willen: dien het verzoekschrift in bij de Eerste Kamer. Die ontvangt er veel minder.

Een andere tip is het richten van een verzoekschrift aan de koningin. Een overblijfsel uit lang vervlogen tijden maar nog steeds een garantie dat de zaak op het ministerie van Financiën op hoog niveau wordt behandeld. Met de majesteit valt niet te spotten en haar ambtelijke dienst houdt de behandeling van het beroepschrift scherp in de gaten.

Toch bewandelen jaarlijks slechts enkele tientallen mensen – wellicht uit onbekendheid – deze koninklijke weg in fiscale zaken, want op internet is er vrijwel niets over te vinden. En hoewel over de resultaten helemaal niets bekend is, lijkt het er op dat dit een onderschatte klachtmogelijkheid is..

AERTJAN GROTENHUIS

Voor meer informatie en reacties: nrc.nl/geld